

NORGES HØYESTERETT

Den 25. mars 2021 ble det med hjemmel i tvisteloven § 19-2 andre ledd av dommer Bergh i

HR-2021-667-F, (sak nr. 21-037597SIV-HRET), sivil sak, anke over dom:

A

B

(advokat Johannes Wegner Mæland)

mot

X kommune

(advokat Thomas Øien Eibakk)

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder begjæring om utsatt iverksettelse av fylkesnemndas vedtak, jf. tvisteloven § 36-10 andre ledd, jf. § 36-2 tredje ledd.
- (2) A og B er foreldre til C, født 00.00.2012, og D, født 00.00.2014. Familien bodde sammen i Norge frem til mor og barna reiste til England den 21. eller 22. oktober 2019. Mor og barna bor fortsatt i England, der barna går på skole.
- (3) Fylkesnemnda i Oslo og Akershus (nå Fylkesnemnda i Oslo og Viken) traff 30. desember 2019 vedtak med slik slutning:
  - «1. Krav om avvisning av saken tas ikke til følge.
  2. Y kommune overtar omsorgen for C, født 00.00.2012, og D, født 00.00.2014.
  3. C og D plasseres i fosterhjem.
  4. A og B gis rett til samvær med barna hver tredje uke med fem timers varighet per gang.
  5. Barneverntjenesten gis anledning til å føre tilsyn under samvær.»
- (4) Foreldrene krevde overprøving av fylkesnemndas vedtak. Follo tingrett avsa 16. juni 2020 dom med slik domsslutning:
  - «1. Fylkesnemndas vedtak 30. desember 2019 i sak FOA-2019/003740 stadfestes.
  2. Frist for iverksettelse av vedtaket er ett år, jf. barnevernloven § 4-13 (2).»

- (5) Foreldrene anket til Borgarting lagmannsrett, som traff beslutning 30. oktober 2020 med slik slutning:

«Det gis samtykke til at anken over spørsmålet om jurisdiksjon og frister for å gjennomføre fylkesnemndas vedtak fremmes. For øvrig gis det ikke samtykke til å fremme anken.»

- (6) Borgarting lagmannsrett avsa 13. januar 2021 dom med slik domsslutning:

«Anken forkastes.»

- (7) Dommen ble avsagt under dissens. Én dommer stemte for å oppheve fylkesnemndas vedtak.

- (8) *A og B* har anket lagmannsrettens dom til Høyesterett. I ankeerklæringen er det begjært oppsettende virkning av fylkesnemndas vedtak 30. desember 2019. Det er i korthet anført at det sentrale spørsmålet i anken er om vedtaket om omsorgsovertakelse er bortfalt. Barnevernstjenesten bør da ikke få anledning til å iverksette vedtaket før dette spørsmålet er rettskraftig avgjort. Det vises til at familien har det bra i England, hvor barna er godt etablert og går på skole. Britiske myndigheter har ikke utvist bekymring for barnas omsorgssituasjon. Videre er fylkesnemndas vedtak ikke lenger basert på oppdatert informasjon.

- (9) Foreldrene har lagt ned slik påstand:

«Fylkesnemndas vedtak 30. desember 2019 gjennomføres ikke i påvente av rettskraftig dom.»

- (10) *X kommune* har i det vesentlige anført at barnas behov for hurtig iverksettelse må gå foran mulige ulemper eller skadevirkninger for foreldrene, når det først er lagt til grunn at omsorgsovertakelse er nødvendig for å sikre barna tilfredsstillende omsorg. Verken fylkesnemndas vedtak, tingrettens dom eller lagmannsrettens beslutning legger til grunn at forholdene er bedre for barna i England. Uansett vil ikke vedtaket kunne iverksettes før saken er rettskraftig avgjort, samtidig som en oppsettende virkning mest sannsynlig vil innebære at den pågående prosessen om anerkjennelse og fullbyrding av vedtak i England må avbrytes. Dette tilsier at en oppsettende virkning i denne saken vil være særlig unødvendig og uheldig.

- (11) Kommunen har lagt ned slik påstand:

«Begjæringen om oppsettende virkning tas ikke til følge.»

- (12) *Forberedende dommer* bemerker at det følger av tvisteloven § 36-2 tredje ledd at et tvangsvedtak kan settes i verk selv om det er tatt ut søksmål om rettslig prøving. Retten kan imidlertid ved kjennelse bestemme at gjennomføringen skal utsettes. Etter § 36-10 andre ledd første punktum gjelder dette tilsvarende ved anke over dom som går ut på at vedtaket ikke skal opphøre. Avgjørelsen beror på «en skjønnsmessig vurdering hvor flere forhold er relevante», jf. Rt-1997-1152.

- (13) Tvistespørsmålene slik saken nå står, er om norske myndigheter fortsatt har jurisdiksjon, og om fristen for iverksettelse av vedtaket kan forlenges etter bestemmelsen i barnevernloven

§ 4-13 andre ledd. Under begge spørsmål synes det å være en forutsetning for at fylkesnemndas vedtak fortsatt kan gjennomføres, at det foreligger en barne bortføring etter Haagkonvensjonen 1980 artikkel 3, jf. barne bortføringsloven § 11.

- (14) For Høyesterett har Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) inngitt innlegg til belysning av allmenne interesser, jf. tvisteloven § 15-8. Bufdir er norsk sentralmyndighet for Haagkonvensjonen 1980 om barne bortføring og også for Haagkonvensjonen 1996 om jurisdiksjon, lovvalg mv. I innlegget gir Bufdir uttrykk for at omstendighetene i dette tilfellet er slik at det ikke foreligger noen barne bortføring. I brev til X kommune 4. mars 2021 har Bufdir som sentralmyndighet etter barne bortføringskonvensjonen avvist begjæringen fra X kommune om bistand til tilbakelevering.
- (15) Standpunktet fra Bufdir skaper tvil om fylkesnemndas vedtak kan gjennomføres. Det tilsier at iverksettelse av vedtaket bør utsettes til det foreligger rettskraftig avgjørelse i saken. Det som er opplyst om barnas situasjon, gir ikke grunn til noen annen vurdering.

S L U T N I N G

Fullbyrdelse av fylkesnemndas vedtak 30. desember 2019 om omsorgsovertakelse og samværsfastsettelse for C, født 00.00.2012, og D, født 00.00.2014, utstår til det foreligger rettskraftig dom i saken.

Espen Bergh
(sign.)